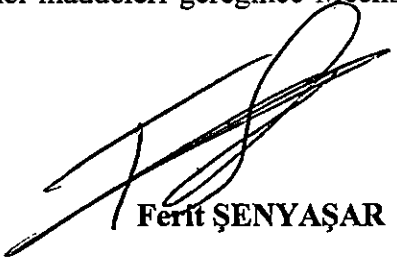

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda enflasyonu ve yükselen beslenme maliyetlerinin dar gelirli aileler ve çocuklar üzerindeki ekonomik ve sosyal etkileri en vurucu yanı yetersiz beslenmenin çocukların eğitimdeki başarılarına ve eğitimde fırsat eşitliğine olan olumsuz etkilenmektedir. Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için kamusal kaynakların daha adil bir şekilde dağıtılması gerektiğini savunarak, ücretsiz okul yemeği politikalarının önemlidir. Mevcut sistemin yarattığı gıda güvencesizliği sorununu çözmek için alternatif politikalar geliştirmek, bu politikaların nasıl uygulanabileceğini ve incelemek amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasına ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Gıda enflasyonu ve yükselen beslenme maliyetleri, özellikle dar gelirli aileler ve çocuklar üzerinde giderek daha ciddi ekonomik ve sosyal etkiler yaratmaktadır. Yetersiz beslenmenin, çocukların zihinsel ve fiziksel gelişimlerini olumsuz etkilediği, eğitimde başarılarını düşürdüğü ve eğitimde fırsat eşitliğini zayıflattığı bilinmektedir. Artan gıda fiyatları, dar gelirli aileleri daha da zor duruma sokarak çocukların sağlıklı bir şekilde büyümelerini ve eğitimde başarılı olmalarını engellemektedir.

Bu bağlamda, ücretsiz okul yemeği politikalarının hayata geçirilmesi, yetersiz beslenme nedeniyle eğitimde geride kalan çocukların desteklenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Kamusal kaynakların daha adil bir şekilde dağıtılması, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için kritik bir gerekliliktir. Finlandiya gibi ülkelerde başarılı bir şekilde uygulanan ücretsiz okul yemeği politikaları, Türkiye'de de benzer bir sosyal politika olarak değerlendirilebilir.

Mevcut sistemin yarattığı gıda güvencesizliği ve sınıfsal eşitsizliklerin giderilmesi, devletin daha aktif bir rol üstlenmesini gerektirmektedir. Gıda üretimi ve dağıtımının devlet kontrolüne alınması, kamusal hizmetlerin ücretsiz hale getirilmesi bu sorunların çözümünde etkili olabilir.

Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve yerel yönetimlerden elde edilecek verilerle gıda güvencesizliği ve beslenme maliyetlerinin sınıfsal dağılımı analiz edilmelidir. Ayrıca, saha çalışmaları ve anketler ile dar gelirli ailelerin çocuklarının yaşadığı zorluklar belirlenmelidir.

Türkiye Okul Yemeği Koalisyonu ve sivil toplum kuruluşlarının bu alandaki mevcut çalışmaları da değerlendirilerek, gıda güvenliği ve eğitimde fırsat eşitliği konularında kapsamlı bir politika geliştirilmelidir.

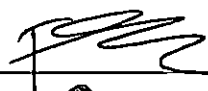
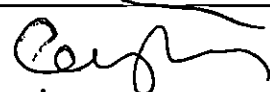
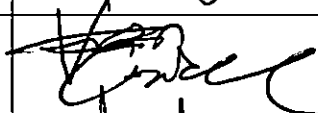
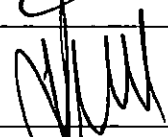
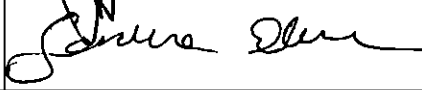
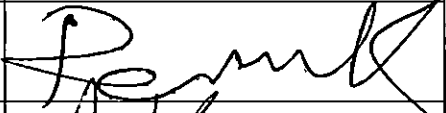
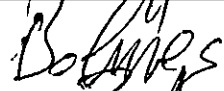
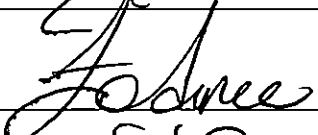
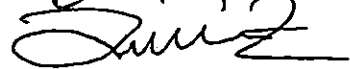
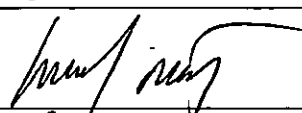
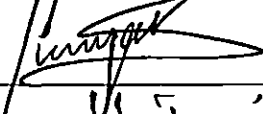
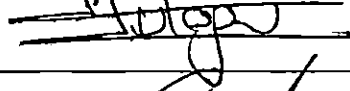
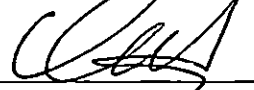
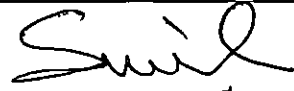
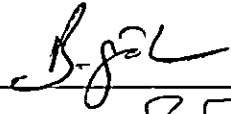
GEREKÇE

Mevcut ekonomik düzenin yarattığı eşitsizlikler, toplumun en kırılgan kesimlerini, özellikle de dar gelirli aileleri ve çocuklarını derinden etkilemektedir. Bu eşitsizliklerin en görünür olduğu alanlardan biri de gıdaya erişimdir. Gıdaya erişim, toplumun alt sınıflarını daha fazla etkileyen, derinleşen bir sınıfsal sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Gıda fiyatlarındaki astronomik artışlar, yoksul kesimleri daha da savunmasız bırakmakta ve eğitimde fırsat eşitliğini giderek daha da imkânsız hale getirmektedir.

Son bir yılda beslenme çantası maliyetlerinin %102 oranında artması, bu adaletsiz sistemin en somut göstergelerinden biridir. Bu artış, özellikle emekçi sınıfların ve dar gelirli ailelerin bütçelerini altüst etmekte ve çocukların temel beslenme ihtiyaçlarını karşılayabilmelerini dahi zorlaştırmaktadır. Türkiye Okul Yemeği Koalisyonu Üyesi ve İnsan Hakları Savunucusu Hacer Foggo'nun belirttiği gibi, yetersiz beslenme, çocukların hem fiziksel hem de zihinsel gelişimlerini olumsuz etkileyerek, onların eğitimde başarıya ulaşmalarını engellemektedir. Yetersiz beslenen çocuklar, dikkat eksikliği, öğrenme güçlüğü ve daha düşük bilişsel becerilerle karşı karşıya kalabiliyorlar. Bu durum, eğitimde geri kalmalarına ve sınıfta uyum sorunları yaşamalarına neden olmaktadır. Bu, aynı zamanda sınıfsal ayrışmayı daha da derinleştirmektedir.

Kapitalist sistemin yarattığı bu derin eşitsizlikler, eğitimde fırsat eşitliğini ortadan kaldırmakta ve sınıfsal adaletsizliği kalıcı hale getirmektedir. Okullarda ücretsiz yemek hizmeti gibi temel insan haklarını güvence altına alacak sosyal politikaların hayata geçirilmemesi, bu eşitsizlikleri daha da pekiştirmektedir. Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasının yolu, kamusal kaynakların eşit ve adil dağıtılmasından geçmektedir. Ancak mevcut neoliberal politikalar, kamusal kaynakları zenginleşen azınlıkların hizmetine sunarken, emekçi halkın çocuklarını yoksulluğa ve yetersiz beslenmeye mahkûm etmektedir.

Yoksulluk, yalnızca ekonomik bir sorun değil; aynı zamanda sosyal dışlanmayı, fırsat eşitsizliğini ve nesiller arası yoksulluğun devamını besleyen sistematik bir problemdir. Gıdaya erişim hakkı, temel bir insan hakkı olmasına rağmen, bu hak mevcut sistemde piyasa güçlerine terk edilmiştir. Yoksul çocuklar, yetersiz beslenme ve buna bağlı sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kalmakta, eğitimlerine devam edebilme şanslarını kaybetmekte ve toplumsal hayatta eşit fırsatlara sahip olamamaktadırlar. Bu da sınıfsal eşitsizliklerin kalıcı hale gelmesine yol açmaktadır. İyi beslenen çocuklar, eğitimde daha başarılı olma eğilimindeyken, yetersiz beslenen çocuklar eğitimde geri kalıyorlar. Bu durum, eğitimde fırsat eşitliğini baltalamakta ve sosyo-ekonomik sınıflar arasındaki uçurumu derinleştirir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
			
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	